

HJT-36 wciąż niedopracowany

#Lotnictwo wojskowe 10 października 2013

Indyjski przemysł wciąż boryka się z dopracowaniem rodzimego samolotu szkolno-bojowego HJT-36 Sitara. Powracającym problemem jest niewystarczająca stateczność boczna.

Przedseryjny HJT-36 Sitara. Pod koniec września br. oblatano piąty z 12 samolotów zamówionych przez wojska lotnicze Indii / Zdjęcie: HAL

New India Express donosi, że inżynierowie z Hindustan Aeronautics Ltd. (HAL) mają obecnie problem ze zidentyfikowaniem przyczyny niestateczności poprzecznej HJT-36. Wstępne plany zakładały zgłoszenie wstępnej zdolności operacyjnej Sitary przed końcem br., jednak obecnie jest to wątpliwe.

Jak informuje dziennik, w trakcie niedawnych prób przeciągnięcia i korkociągowych odnotowano niestateczność boczną. Mimo wysiłków załogi, samolot przechylił się na skrzydło o 16 stopni, zmuszając pilotów do przerwania próby przeciągnięcia.

Nieoficjalnie wiadomo, że Hindusi zwrócili się o pomoc do inżynierów z BAE Systems, jednak szefostwo HAL odmówiło jakichkolwiek komentarzy w tej sprawie. Informator *New India Express* twierdzi, że posunięto się nawet do doraźnych przeróbek skrzydeł HJT-36, mających na celu polepszenie charakterystyk aerodynamicznych.

W najbliższym czasie zaplanowane zostały próby operowania przy bocznym wietrze w Jamnagar oraz w warunkach zimowych w Srinagar. Nie wiadomo jednak, czy nie zostaną one przesunięte z powodu wspomnianych problemów.

HJT-36 Sitara (*Gwiazda Poranna*) ma być używany do szkolenia pilotów *Bharatiya Vayu Sena* (BVS, wojsk lotniczych Indii) razem z turbośmigłowymi Pilatusami PC-7 Mk II ([Pierwsze Pilatusy już w Indiach](#), 2013-02-04) i odrzutowymi Hawkami Mk.132 (

[Wszystkie Hawki w Indiach](#), 2012-08-20).

Pierwszy lot prototypowego HJT-36 odbył się 21 marca 2003. Nauczani doświadczeniami związanymi z programem LCA Tejas, Hindusi postanowili wykorzystać w konstrukcji *Sitary* jak najwięcej elementów dostępnych na rynku, zamiast opracowywać je od podstaw własnym sumptem.

Jako zespół napędowy zabudowano francuski silnik Snecma Larzac 04H20 o ciągu 14,4 kN. Większość wyposażenia awionicznego (komputer misji, wskaźnik przezierny i repetytor, komputer danych aerodynamicznych i układ odniesienia położenia przestrzennego i kursu) dostarczyła brytyjska Smiths Aerospace. Kabina *Sitary* po raz pierwszy w historii została zaprojektowana w oparciu o dane antropometryczne pilotów hinduskich.

HJT-36 jest jedno/dwumiejscowym samolotem szkolno-bojowym o rozpiętości skrzydeł 10 m i długości kadłuba 10,91 m. Maksymalna masa startowa wynosi 4600 kg. *Sitara* rozwija prędkość maksymalną Ma0,8 i osiąga pułap praktyczny 9000 m. Współczynnik dopuszczalnych przeciążeń konstrukcji wynosi $n = +7/-2,5$. Pod skrzydłami i kadłubem znajduje się 5 punktów mocowania umożliwiających przenoszenie uzbrojenia i wyposażenia o łącznej masie 1000 kg.

Drugi prototyp HJT-36, wyposażony w docelową awionikę został oblatany 26 marca 2004. Z powodu zbyt małego ciągu silnika Larzac w sierpniu 2005 podjęto decyzję o zastąpieniu go rosyjskim AL-55I. Jednak próby w locie z nowym zespołem napędowym wznowiono dopiero w maju 2009 ([Indyjskie kłopoty z silnikami](#), 2008-03-25). Dwa lata później prototyp HJT-36 rozbił się z powodu problemów ze statecznością ([Kolejny wypadek IJT](#), 2011-05-02).

Po długotrwałych próbach, w 2009 rozpoczęto produkcję samolotów przedseryjnych, których BVS zakupiły 12. Pod koniec września br. oblatano piąty z nich. Obecnie mówi się, że wojska lotnicze zamówią także 73 seryjne *Sitary*, nie wiadomo jednak kiedy umowa zostanie sfinalizowana.

Powiązane wiadomości

[HJT-36 wciąż niedopracowany](#) (2013-10-10)

[Indyjskie kłopoty z silnikami](#) (2008-03-25)

[Kolejny wypadek IJT](#) (2011-05-02)

[Indyjskie kłopoty z silnikami](#) (2008-03-25)

[Wstępna gotowość Tejasów](#) (2011-01-10)

[Amerykańskie silniki Tejasów](#) (2010-10-01)

[Wszystkie Hawki w Indiach](#) (2012-08-20)

[Pierwsze Hawki w Indiach](#) (2007-11-13)

[Hawki bliżej Indii](#) (2010-07-29)

[Indie wstrzymały odbiór Hawków](#) (2008-06-10)

Indie rezygnują z kolejnych Hawków (2009-03-17)
Indie kupią 20 dodatkowych Hawków (2011-12-05)
Pierwsze Hawki w Indiach (2007-11-13)
Ostatni Hawk dla Indii (2009-11-07)
Hawki bliżej Indii (2010-07-29)
Indie wybrały Rafale (2012-01-31)
Rafale i Typhoon w przetargu indyjskim (2010-08-09)
Rafale tańszy od Eurofightera (2011-11-08)
Jak na wojnie... (2012-03-20)
Zgoda Indii na Pilatusy (2012-05-11)
HPT-32 z systemem ratowniczym? (2010-05-18)
Brak zgody na Pilatusy (2012-01-10)
Indie wybrały Rafale (2012-01-31)
Pierwsze Pilatusy już w Indiach (2013-02-04)
Zgoda Indii na Pilatusy (2012-05-11)
HPT-32 z systemem ratowniczym? (2010-05-18)
Brak zgody na Pilatusy (2012-01-10)
Indie wybrały Rafale (2012-01-31)
Pilatus o indyjskim kontrakcie (2012-05-29)
Hawki i Pilatusy dla Saudów (2012-05-23)
Wszystkie Hawki w Indiach (2012-08-20)
Pierwsze Hawki w Indiach (2007-11-13)
Hawki bliżej Indii (2010-07-29)
Indie kupią 20 dodatkowych Hawków (2011-12-05)
Indie wybrały Rafale (2012-01-31)
Jak na wojnie... (2012-03-20)
Zgoda Indii na Pilatusy (2012-05-11)
Indie rezygnują z HTT-40 (2012-12-19)
Orliki w indyjskim przetargu? (2010-02-02)
HPT-32 z systemem ratowniczym? (2010-05-18)
Pilatus o indyjskim kontrakcie (2012-05-29)
